MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tas-6 ta' Novembru, 2003

Citazzjoni Numru. 1072/2002

Mandy Mifsud.

vs.

Mohamed Yasin.

Il-Qorti,

<u>I. PRELIMINARI.</u>

Rat ic-citazzjoni attrici (a fol. 1) fejn gie premess:-

Illi l-partijiet kontendenti kkontrattaw iz-zwieg taghhom f'Malta fir-Registru taz-Zwieg, fit-12 ta' Marzu elfejn u wiehed (2001);

Illi z-zwieg kontrattat bejn il-partijiet huwa null u minghajr effett fil-ligi *ai termini* ta' l-**artikolu 19 (1) (d), (f),** u **(g), tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta**;

Illi ghalhekk l-istess attrici talbet lil din l-Onorabbli Qorti ghaliex m'ghandhiex ghar-ragunijiet fuq premessi:-

(1) Tiddikjara u tiddeciedi li z-zwieg bejnu u bejn l-attrici fit-12 ta' Marzu, elfejn u wiehed (2001) huwa null u minghajr effett fil-ligi ghar-ragunijiet hawn fuq indikati;

Bl-ispejjez kontra l-konvenut li huwa minn issa ngunt in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici u l-lista tax-xhieda a fol. 3 tal-process;

Rat il-verbal tal-25 ta' Frar 2003;

Rat ir-rikors tal-attrici datat 11 ta' Marzu 2003, fejn talbet li l-konvenut jigi notikikat wara l-hinijiet legali;

Rat id-digriet datat 12 ta' Marzu 2003 fejn il-Qorti laqghat it-talba;

Rat il-verbal tat-3 ta' April 2003;

Rat ir-rikors tal-attrici datat 16 ta' Mejju 2003, fejn talbet lill-Qorti biex tordna n-notifika tal-procedura tal-affessjoni;

Rat id-digriet datat 19 ta' Mejju 2003 fejn il-Qorti laqghat it-talba;

Rat in-nota tal-attrici datata 23 ta' Mejju 2003 li permezz taghha pprezentat l-affidavit taghha, l-affidavit ta' ommha Terese Mifsud u l-affidavit ta' ohtha Tracy Mifsud;

Rat il-verbali tal-5 ta' Gunju u tal-24 ta' Gunju 2003;

Rat il-verbal tas-6 ta' Novembru fejn Dr. J. Vassallo ddikjara li m'ghandux provi aktar u li l-kawza tista' tibqa' ghas-sentenza. Il-kawza giet posposta u aktar tard inaghat is-sentenza;

Rat id-dokumenti esebiti;

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

i) PROVI PRODOTTI.

Illi l-attrici fl-affidavit taghha tghid:-

"Illi jiena nikkonferma l-fatti esposti fid-dikjarazzjoni li takkompanja c-citazzjoni tieghi.
Illi kelli habiba li kellha bzonn il-flus u xtaqet li tissellef. Da parti tieghi m kellix minn fejn intiha. Hija kienet taf Gharbi li jislef il-flus, pero' lilha ma riedx jislifha billi f'okkazjoni ohra kien ghaddielha l-flus u ma kienetx raddithomlu lura. Ghalhekk talbet lili biex is-self niehu jien minghandu. Thassartha u mort maghha ghandu biex jislifni l-flus. Tani l-flus u fthemna li fi zmien xahar jehodhom lura. Il-habiba tieghi spiccat ma gietx bil-flus, u l-Gharbi beda jcempili biex jithallas.

Illi dak iz-zmien kelli diversi problemi mal-membri tal-familja tieghi u kkonfondejt bil-kbir x'se naqbad naghmel. Kellmit lil habibti biex tara kif se nibqghu. Flus ma kellix. Hi qaltli li nkunu nistghu nirrangaw xi haga ohra mal-Gharbi. Qaltli li kien possibbli tizzewweg Gharbi, itik hames mitt lira, u wara certu zmien terga' tigi xebba. Ma bdejt nifhem xejn. Habibti laqqghatni ma' l-Gharbi li beda jfehmni. Ghamluli kuragg, specjalment billi din il-habiba kienet ghaddiet minn din l-esperjenza da parti taghha. L-Gharbi qalli li l-flus li kien tani stajt ninsihom. Bi bluha kbira accettajt il-proposta li saret.

Illi ghadda ftit taz-zmien u jiena u l-habiba li semmejt ma bqajniex nitkellmu. Sadanittant l-Gharbi zamm kuntratt mieghi, u kien wasal iz-zmien biex nizzewweg. Kif beda joqrob iz-zmien sew hassejtni se niggennen billi ma kontx ghidt lil hadd fil-familja tieghi. Laqqghuni mal-konvenut, r-ragel li kelli nizzewweg, li gab xi dokumenti u morna l-Insinwa biex naghmlu data ghaz-zwieg. Ma' dan ir-ragel iltqajt b'kollox darbtejn, fl-okkazjoni li semmejt meta morna flimkien biex tinghata d-data ghaz-zwieg u mbaghad biex morna ghaz-zwieg.

"Illi llum nifhem l-izball li ghamilt, u nizzi hajr lill-familja tieghi ghall-appogg li tawni u li ghadhom ituni."

Illi gew prezentati wkoll zewg xhieda ohra mill-attrici li taw ix-xhieda taghhom permezz tal-procedura ta' l-affidavits u dawn huma **Terese Mifsud** (a fol. 22) u **Tracy Mifsud** (a fol. 23).

(ii) PRINCIPJI LEGALI.

Illi din hija kawza fejn l-attrici qed titlob li z-zwieg taghha mal-konvenut jigi ddikjarat null u bla effett *stante* li qed isostni li l-istess zwieg kien vizzjat peress li l-partijiet kellhom difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga u/jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tieghu; il-kunsens tal-partijiet ghal dan iz-zwieg kien vizzjat peress li kien inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga u fl-ahharnett ghaliex l-attrici sostniet li l-kunsens taghha kien marbut ma kondizzjoni li tirreferi ghall-futur u dan kollox ghat-termini tal-**artikolu 19 (1) (d) (f) u (g)** tal-**Att XXXVII tal-1975 li Jirregola z-Zwigijiet.**

Illi l-**artikolu 19 (1) (d) u (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta** jinqraw hekk kif gej:

"Artikolu 19 (1) *B'zieda mal-kazijiet fejn zwieg ikun null skond xi dispozizzjoni ohra ta' dan l-Att, iz-zwieg ikun null:-*

(d) *jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun vizzjat b'diffett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg".*

(f) *jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg."*

Illi l-ahhar stipulazzjoni li fuqha hija bbazata l-azzjoni attrici hija dik *ai termini* tal-**artikolu 19 (1) (g)** li tipprovdi li z-zwieg huwa null:-

(g) *jekk xi wahda mill-partijiet torbot il-kunsens taghha ma' kundizzjoni li tirreferi ghall-futur".*

Illi artikolu **19 (1) (d) tal-Kap 255** jghid iIli z-zwieg ikun null jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun vizzjat b'diffett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg.

Illi fil-fatt inghad li l-kuncett ta' d-diskrezzjoni ta' gudizzju *"supposes not only maturity of intellect but also a maturity of the will, that is an ability to take decisions responsibly. A person must possess* a *critical faculty and internal freedom of choice in order to contract validly* .

Psychic disorders which give rise to a defect of due discretion include immature personality, which may be characterised by affective infantilism immature character, affective immaturity and an emotionally unstable personality. Serious immaturity could very easily constitute a ground of nullity for a marriage. In a Rotal decision of 1961 Sabattani held that a person either has or has not sufficient discretion of judgement to marry. If he has not, then he suffers from 'amentia', not in the sense of insanity, but in the sense that he lacks the sufficient maturity of judgement to understand and choose marriage…….. Therefore, the weakness which affects the mind can merely result from the lack of maturity……"

Illi ***G. Veness,*** kif ikkwotat minn ***N. Picard in*** **'L'immaturite' et le consentement matrimonial"** (pg. 54-55***)*** jghid is-segwenti*:-*

"The judge must consider the overall behaviour of the spouse, taking into account the gravity of the conduct, its

continuity throughout the conjugal life, its influence on the couple's equilibrium, the relation of behavioural disorders to the 'ius in corpus and also to the right to the community of life and to consider also all the other factors which are relevant to the determination of the gravity of this immaturity with reference to married life."

Illi dwar dan is-sub-artikolu din il-Qorti kif presjeduta diga' kellha okkazjoni tezaminah, u ghalhekk taghmel referenza ghas-sentenzi **"Joseph Borg vs Maria Nicolina Cutajar gia` Borg"** (Cit. Nru. 1564/97/RCP deciza fil-21 ta' Ottubru 1999) u **"Kevin Spiteri vs Av. Dr. Renzo Porsella Flores et noe"** (Cit. Nru. 2443/97/RCP deciza fit-18 ta' Jannar, 2000); **"Anthony Gallo vs Dr. Anthony Cutajar et nomine"** (P.A. (RCP) 28 ta' Mejju 2002); **"Ali Chahid vs Mary Spiteri"** (P.A. (RCP) 5 ta' Gunju 2002; **"Giulio Farrugia vs Raquel Anne Farrugia"** (P.A. (RCP) 29 ta' Mejju 2002; **"Romina Zammit vs Paul Zammit"** (P.A. (RCP) 30 ta' Mejju 2002) u ghall-principji hemm enuncjati.

Illi f'dawn is-sentenzi, u fid-decizjoni **"Josette Lungaro vs Jesmond Lauro"** (P.A. (RCP) l-1 ta' Frar 2001) il-Qorti ghamlet referenza ghas-segwenti espozizzjoni ta' ***Viladrich*** li jghid :-

"Thus, there is grave lack [of discretion of judgment] when it is proven that a contracting party lacks intellectual and volitional maturity necessary to discern, in view of binding oneself in an irrevocable manner, the essential rights and duties of marriage, which are the object of mutual surrender and acceptance. The discretion of judgment refers to that degree of maturity of comprehension and of will of the contracting parties which enables them to give and receive each other, through a juridical bond, in a unique community of life and love. This community is indissolubly faithful, ordered to the good of the spouses as well as to the procreation and education of the offspring. ***(Viladrich, P.J.*** **"Matrimonial Consent in Code of Canon Law Annotated"** *(Montreal, 1993) p. 686).*

Illi fis-sentenza **“Kevin Spiteri vs Av. Dr. Renzo Porsella Flores et noe”** (Cit. Nru. 2443/97/RCP deciza fit-18 ta’ Jannar 2000) il-Qorti spjegat:-

*“Kwantu ghall-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg, din il-Qorti tifhem li, fin-nuqqas ta’ definizzjoni jew indikazzjoni fil-**Kap 255**, dawn l-obligazzjonijiet essenzjali huma dawk li fis-socjeta` Maltija dejjem u nvarjabbilment gew ritenuti bhala l-obligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg. Dawn huma “the obligation concerning the conjugal act or carnal union, as bodily union and basis of procreation; the obligation of the community of life and love as an expression of the union between man and woman, mutual well-being, which is inseparable from the provision of an environment conducive to the reception and education of children; and the obligation to receive and bring up children within the context of a conjugal community. It is important to remember that these essential obligations must be mutual, permanent, continuous, exclusive and irrevocable so that there would be incapacity if one of the contracting parties should be, due to a psychological cause, incapable of assuming these obligations with these essential characteristics”.* (***Vidadrich, P.J***. *op. cit*., p. 687).

Illi skond il-gurisprudenza nostrali d-drittijiet u dmirijiet u l-elementi essenjzlai taz-zwieg gew indirizzati b’dan il-mod fis-sentenza **“Mary Mustefa Al Muhamed vs Mustefa Mustefa Al Muhammed”** (P.A. (NA) 27 ta’ Lulju 1999) inghad li:-

*“Fil-kawza **“Haidin vs Haidin”** (PA. (Q.K) 7 ta’ Lulju 1994), il-qorti qalet illi m’ghandu jkun hemm ebda motivazzjoni li ggieghel persuna tersaq ghaz-zwieg ghajr l-imhabba lejn persuna ohra w ix-xewqa li tqatta’ l-kumplament ta’ hajjitha fil-kumpanija taghha. Fiz-zwieg wiehed irid ikun lest li jaghtiha t-totalita’ tieghu nnifsu esklussivament lill-persuna l-ohra, u din l-ghotja trid tkun mhux biss reciproka izda motivata bi hsieb genwin li vermament ikun irid johloq ‘a partnership for life’.*

"Mill-gurisprudenza nostrana, jista' jinghad illi d-dmirijiet u drittijiet tal-mizzewgin fiz-zwieg huma dawk li komunament wiehed jistenna fi zwieg normali fis-socjeta' taghna. Fost dawn, wiehed isemmi l-fedelta' u l-assistenza, l-unita' u l-indossubilta' taz-zwieg, l-hajja komuni flimkien, id-dritt u d-dmir illi jittiehdu decizjonijiet flimkien intizi fl-ahjar interess tal-familja w il-prokreazzjoni ta' l-ulied. Il-hajja mizzewga timporta li l-mizzewgin jaqsmu kollox flimkien u li jkunu ta' ghajnuna u ta' assistenza lil xulxin, b'impenn biss a favur ta' xulxin u taz-zwieg taghhom l-element tal-'communio vitae'. Fil-kawza ***"Micallef vs Micallef'*** *deciza fl-4 ta' Mejju 1993, il-Prim'Awla tal-Qorti Civili enuncjat illi 'element essenzjali tal-hajja mizzewga skond il-ligi taghna huwa d-dritt tal-mizzewgin ghall-komunjoni tal-hajja ('communio vitae') bejniethom".*

Illi rigward l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta,** dan l-artikolu jikkonsidra kemm is-simulazzjoni totali *("colorem habens, substantiam vero nullam")* kif ukoll dak parzjali *(colorem habens, substantiam vero alteram)* tal-kunsens.

Illi rigward it-tifsira tal-frasi *"eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu"*, jew kif maghruf ukoll bhala simulazzjoni totali, il-Qorti fil-kawza **"Bonnici vs Bonnici"** (P.A. 30 ta' Lulju 1982) qalet illi biex ikun hemm simulazzjoni totali jrid jigi ppruvat il-*'finis operis'* taz-zwieg gie effettivament eskluz mill-vera rieda ta' parti jew ohra, ghalkemm formalment tkun sehhet ic-celebrazzjoni taz-zwieg.

Illi fis-sentenza **"Cali vs Dr. Albert S. Grech *nomine".*** (P.A. 22 ta' Gunju 1988) l-Qorti qalet illi jekk tmur ghac-cerimonja tat-tieg u nternament tissostitwixxi l-ideat tieghek fuq x'inhu zwieg jew inkella xort'ohra teskludi l-veru kuncett taz-zwieg, hi forma ta' simulazzjoni totali. Fid-decizjoni **"Galea vs Walshi** (P.A. 30 ta' Marzu 1995) il-Qorti spjegat simulazzjoni bhala *"meta l-atti, gesti jew kliem esterni ma jikkorrispondux ghall-kunsens intern li jkun inghata".* Illi fis-sentenza **"Muscat vs Borg Grech"** (P.A. 14 ta' Awwissu1995) il-Oorti spjegat il-kuncett ta' simulazzjoni b'dawn il-kliem:-

"Ghalhekk min esternament ikun wera li qed jaghti l-kunsens matrimonjali izda jkun internament u b'att pozittiv tal-volonta' tieghu qed jichad il-kunsens ghal dak iz-zwieg ikun qed jissimula l-kunsens tieghu".

Illi kif gie nsenjat fid-decizjoni fi-ismijiet **"Francesco Theuma vs Liugi Camilleri et",** (K. 1 ta' Ottubru 1884 - Vol. X p.912) :-

"a poter dedursi la invalidita dell'atto e' necessario che risulti chiaro, che cio' che si contrattava non era la yenta, ma una simulazione, cioe' 'fictio seu ostensio falsi pro vero'.

Illi fil-kawza **"Anthony Gallo vs Dr. Anthony Cutajar *et nomine*"** (P.A. (RCP) 28 ta' Mejju 2002) inghad li *"meta wiehed jitkellem dwar l-eskluzjoni taz-zwieg jew wiehed mill-elementi essenzjali tieghu, wiehed irid jifli jekk il-kontendenti jew wiehed minnhom, allavolja hu kapaci jaghti l-kunsens validu taz-zwieg, pero' bl-att tieghu qabel u fil-hajja mizzewga, jew bl-ommissjoni tieghu, eskluda a priori certu obbligi essenzjali tal-hajja mizzewga, cjoe', issimula l-kunsens tieghu totalment fejn eskluda a priori z-zwieg, jew inkella fejn filwaqt il-kunsens hu jew hi eskludew xi wahda jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, u cjoe' saret simulazzjoni parzjali".*

Illi fil-fatt din il-Qorti taqbel mal-istess definizzjoni u fil-fatt fis-sentenza **"Al Chahid vs Mary Spiteri"** (P.A. (RCP) 5 ta' Gunju 2002 inghad li *"wiehed jinnota li taht l-**artikolu 19 (1) (f)** trid issir distinzjoni cara bejn zwieg li jfalli minhabba cirkostanzi li jirrizultaw waqt iz-zwieg, u zwieg li jfalli ghax wiehed mill-partijiet minn qabel ma ta' l-kunsens tieghu kien gja' mentalment dispost li ma jottemprax ruhu ma' xi wahda jew aktar mill-obbligi matrimonjali. Fl-ewwel ipotesi hemm ir-ragunijiet li jaghtu lok ghas-separazzjoni u fit-tieni ipotesi hemm l-estremi tal-annullament taz-zwieg".*

Illi fil-fatt ghal dak li jolqot il-kuncett ta' *"l-eskluzjoni pozittiva ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga"*, u cjoe' simulazzjoni parzjali, il--

Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-kawza **"Abdel Wahed vs Dr. Yana Micallef Stafrace et"** (P.A. (NA) 14 ta' Lulju 1994) elenkat l-element essenzjali taz-zwieg bhala li jikkonsistu fil-*"kommunjoni tal-hajja konjugali, l-indissolubilta' tar-rabta taz-zwieg, id-dritt ghall-fedelta' u d-dritt ghall-prokreazzjoni ta' l-ulied"*. L-istess elementi gew ikkonfermati wkoll fil-kawza **"Aquilina vs Aquilina"** (P.A. (NA) 30 ta' Jannar 1991) u fis-sentenza **"Grech vs Grech"** (P.A. (NA) 9 ta' Ottubru 1990). Dawn huma wkoll l-elementi fil-ligi kanonika.

Illi l-komunjoni tal-hajja konjugali u l-*"consortium vitae"* tikkomprendi zewg elementi u cjoe' l-imhabba konjugali u r-responsabilta` tal-familja. Kif qalet il-Prim' Awla tal-Qorti Civili fid-decizjoni **"Magri vs Magri"** (14 ta' Lulju 1994):-

"Jekk din il-"consortium vitae" hija nieqsa, l-oggett innifsu tal-kunsens taz-zwieg huwa wkoll nieqes. Din il-"Consortium Vitae" tikkomprendi zewg elementi li huma l-imhabba konjugali u r-responsabilta' tal-familja."

Illi fil-fatt l-element ta' l-indissolubilta` taz-zwieg jehtieg li l-kunsens ikun ibbazat fuq rabta dejjiema bejn ragel u mara wahda, mibnija fuq il-fedelta' u formazzjoni tal-familja. Il-ligi Maltija tippresuponi *'iuris tantum'* dan l-element ta' indissolubilta' fiz-zwieg.

Illi fil-fatt, **J. *Edwards Hudson*** (pg. 164-165), jispjega car li *"indissolubility can be excluded from consent in two different ways: either because the spouse, knowing the true nature of marriage, nevertheless contract with the understanding that he will have the option of dissolving the bond and recovering his former free status, or because the spouse formulates his own doctrine on marriage, from which the idea of indissolubility is absent and to which he adheres totally with both intelligence and will power".*

Illi wkoll, ***D.J. Burns*****,** fii-kummentarju tieghu (***D.J. Burns***, "**Matrimonial Indissolubility: Contrary Conditions**. **A Historical Synopsis and Commentary".** pg.151) jghid li *"it is not necessary that this intention* (i.e. li teskludi l-

indissolubilta') *was formulated as an express agreement, it can be inferred either from an explicit declaration of one or both parties, or consequent on certain words or actions implying that effect, or as a result of the narration of the circumstances of the contract."*

Illi mill-provi prodotti jirrizulta bla ebda dubju kwalunkwe li dan kien zwieg iehor ta' konvenjenza fejn il-konvenut issewweg lill-attrici civiliment sabiex ikun jista' jibqa' joqghod Malta, mentri l-attrici zzewget lill-konvenut biss sabiex jinhafrulha flus li kienet isselfet minghand wiehed Gharbi, okkorenza li ma tantx hija rari f'dawn it-tip ta' zwigijiet simulati, anzi din il-Qorti, b'dispjacir tghid li gja rat numru sostanzjali minnhom, kif jixdhu is-sentenzi li gja gew moghtija minn din il-Qorti, anke kif presjeduta.

Illi hawn il-Qorti taghmel riferenza ghal diversi sentenzi taghha f'dan ir-rigward fosthom **"Stephanie Vella vs James Strathmore Thomson"** (P.A. (RCP) 30 ta' April 2003); **"Joseph Magro vs Natalia Vladimirovna Rachevskaia"** (P.A. (RCP) 10 ta' Ottubru 2002); **"Francis Agius vs Dr. Chris Cilia et nomine"** (P.A. (RCP) 8 ta' Ottubru 2002 u **"Lucienne Barka vs Dr. Beppe Fenech Adami et nomine"** (P.A. (RCP) 31 ta' Ottubru 2002).

Illi fis-sentenza ta' din il-Qorti fl-ismijiet **"Lydia Musu' vs Dr. Ian Spiteri Bailey"** (P.A. (RCP) l-1 ta' Ottubru 2002) fejn inghad li *" huwa sintomatiku li wiehed jirreferi ghas-sentenzi **"Mary Rose Abder Rahim vs Esam Abder Rahim"** (P.A. (N.A.) 31 ta' Mejju 2000) u **"Carmen El Shimi gja Tanti vs Ibrahim Mohamed Mohamed Ibrahim El Shimi"** (P.A. (N.A.) 20 ta' Gunju 2000) **u "Marica Bouchhioua vs Farhat Ben Mohammed Bouchhioua"** (P.A. (RCP) l-1 ta' Ottubru 2002) fejn inghad li fiz-zwieg ta' konvenjenza illi l-iskop uniku tieghu huwa biss biex il-konvenut (f'dan il-kaz il-konvenuta) jakkwista c-cittadinanza Maltija jew/u d-dritt li joqghod u jirrisjedi hawn Malta, dak il-kunsens ikun simulat peress li eskluda pozittivament iz-zwieg innifsu".*

Illi fis-sentenza **"Marica Bouchhioua vs Farhat Ben Mohammed Bouchhioua"** (P.A. (RCP) l-1 ta' Ottubru 2002 inghad li:-

"Illi min-naha l-ohra l-konvenut kellu f'mohhu haga wahda biss u cjoe' li juza lill-attrici sabiex jakkwista stat ta' mizzewweg lill-Maltija u b'hekk ikun jista' jkollu d-dritt ta' moviment hawn Malta u jibqa' jghix Malta, …………….. Kull diskrizzjoni ta' gudizzju fuq kull element taz-zwieg, anke l-iktar wiehed minimu ta' konvivenza almenu apparenti kien ghalhekk ghal kollox nieqes mill-istess konvenut".

Illi dan jidher li japplika wkoll ghall-kaz odjern *stante* li mill-provi prodotti, jirrizulta li l-konvenut kellhu ghan wiehed li jizzewweg u cjoe' dak li jibqa' hawn Malta. Huwa, anke tramite terza persuna Gharbija sab lill-attrici sabiex takkomodah f'din ix-xewqa tieghu, anke peress li l-attrici kienet sabhet ruhha bi problemi finanzjarji, u ghalhekk litteralment bieghet il-kunsens taghha ghaz-zwieg sabiex jinhafer tali dejn li hija kellha u accettat li tizzewweg persuna li ma kienitx lanqas taf u baqghet ma' tafx. Huwa ovvju li z-zwieg mhuwiex qieghed hemm biex jigi abbuzat b'dan il-mod u ghalhekk iz-zwieg huwa istituzzjoni serja fih nnfisu, u ma ghandhux jigi uzat ghal skopijiet egoistici tal-kontraenti, u partikolarment mill-konvenut sabiex jakkwista l-permanenza tieghu f'dan il-pajjiz, u ghalhekk ma hemm l-ebda dubju li dan, fl-opinjoni ta' din il-Qorti, ma huwa zwieg xejn, u qatt ma kellu l-elementi essenzjali li jikkostitwixxu l-istess. Hawn tajjeb li wiehed ukoll jirreferi ghas-sentenza **"Francis Agius vs Dr. Chris Cilia et nomine"** (P.A. (RCP) 8 ta' Ottubru 2002 u **"Lucienne Barka vs Dr. Beppe Fenech Adami et nomine"** (P.A. (RCP) 31 ta' Ottubru 2002) u **"Justin Said vs Dr. Anthony Cutajar et nomine"** (P.A. (RCP) 22 ta' Ottubru 2003).

Illi ghalhekk din il-Qorti wara li hadet in konsiderazzjoni l-provi kollha prodotti thoss li anke fuq din il-bazi hemm ragunijiet sabiex tintlaqa' t-talba attrici abbazi tal-**artikolu 19 (1) (d) u (f) tal-Kap 255** ghar-ragunijiet imputabbli liz-zewgt partijiet.

Illi dwar l-**artikolu 19 (1) (g) jinghad** skond ***J. Edward Hudson*** *"a condition could either be suspensive or resolutive. It is suspensive if it delays the entry in effect of the obligation of an act until the condition itself is fulfilled. It is resolutive if it dissolves the obligation only if it verifies itself and therefore renders it null. e.g. "I will live in marriage with you until I find someone who is more wealthy than you"* (**"Handbook II for Marriage Nullity Cases"** pg. 107).

Illi din il-Qorti ma thoss li dan l-artikolu huwa relevanti ghall kaz in ezami, ghalkemm din hija *ormai* kwistjoni akkademika, stante li l-istess zwieg gja instab li huwa null akond id-disposizzjonijiet tal-**artikolu 19 (1) (d) u (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta.**

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi fil-kontumacja tal-konvenut, **tilqa' t-talba attrici** kif dedotta fic-citazzjoni, b'dan li:-

(1) Tiddikjara u tiddeciedi li z-zwieg bejn il-konvenut u bejn l-attrici fit-12 ta' Marzu, elfejn u wiehed (2001) huwa null u minghajr effett fil-ligi ghar-ragunijiet hawn fuq indikati u dan *ai termini* tal-**artikolu 19 (1) (d) u (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta.**

Bl-ispejjez jinqassmu bin-nofs bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------